

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

VN/27154/2022

Keski-Pohjanmaan
hyvinvointialue

IPS-sijoita ja valmenna! –hanke

2023-2024

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite

Terveystieteiden tutkimuskeskus
Terveystieteiden tutkimuskeskus

IPS-Sijoita ja valmenna!

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

- Tuetun työllistymisen IPS - Sijoita ja valmenna! -**toimintamallilla edistetään mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden henkilöiden työmarkkinoille pääsyä, paluuta ja siellä pysymistä**. IPS-työhönvalmennuksessa etsitään työpaikka, joka vastaa asiakkaan osaamista, voimavaroja ja mielenkiinnon kohteita. Lähtökohtana asiakkaan oma motivaatio. Samalla vastataan työnantajien rekrytointitarpeisiin tarjoamalla osaavaa ja motivoitunutta työvoimaa.
- Lyhenne IPS tulee englannin kielen sanoista Individual Placement and Support. IPS on lähtöisin Yhdysvalloista ja levinnyt laajasti ympäri maailman.
- THL:n koordinoima 2021 alkanut IPS-kehittämishanke toteuttaa kansallisen mielenterveysstrategian työelämään kuntouttavien mielenterveyspalvelujen sisällöllistä ja toiminnallista uudistusta. Ensimmäisessä IPS hankeaallossa oli mukana 5 hyvinvointialuetta.
- Toiminta laajentunut vuosina 2023-2024 kuudelle hyvinvointialueelle, osana Suomen kestävän kasvun ohjelmaa (RRP).

Mikä IPS?

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

- IPS-työhönvalmennus on ”tiukasti” manualisoitu prosessi. Asiakasprosessia raamittamassa myös asiakastyötä tukeva lomakkeisto, sekä laatukriteeristö.
- Työhönvalmentajalla voi olla max.20 asiakasta, millä varmistetaan yksilöllinen ja tiivis tuki työllistymisen kaikissa vaiheissa. Työhönvalmentaja tekee asiakkaan kanssa laajan ammatillisen profiloinnin.
- Asiakkaan tukena on IPS-työhönvalmentajan lisäksi psykiatrinen hoitotaho. Työhönvalmentajat kirjaavat potilastietojärjestelmään.
- Yhteistyötä tehdään mielenterveyskuntoutujien sosiaalipalveluiden kanssa, aikuissosiaalityön ja terveyssosiaalityö, työllisyyspalveluiden, työeläkelaitosten sekä työnantajien kanssa.
- Sekä asiakas, että työnantaja saavat tiivistä tukea halutessaan työhönvalmentajalta.

IPS-työhönvalmennuksen 8 periaatetta

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

1. Tavoitteena työllistyminen avoimille työmarkkinoille.
2. Kaikille avoin palvelu, joilla henkilökohtainen tavoite työllistyä palkkatyöhön.
3. Integroitu psykiatriseen hoitoon ja kuntoutukseen.
4. Palvelu on vapaaehtoista ja työnhaku käynnistyy asiakkaan omien toiveiden, tarpeiden ja tavoitteiden mukaan.
5. Varmistetaan taloudellisiin tukiin ja etuuksiin liittyvän ohjauksen ja neuvonnan saaminen.
6. Nopea työnetsintä.
7. Tiivis työnantajayhteistyö .
8. Yksilöllinen ja kestoaltaan rajaamaton palvelu (ns. jatkettu tuki).

Tuetun työllistämisen viisi vaihetta

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite
Hyvin voimme

Palveluun
hakeutuminen ja
palvelusta
sopiminen

Osaamisen
kartoittaminen ja
ammattillinen
profilointi

Nopea työn
etsintä avoimilta
työmarkkinoilta

Työskentely ja
tuesta sopiminen
työnantajan
kanssa

Työsuhteen
ylläpitämisen
tuki

TYÖHÖNVALMENTAJAN TUKI JATKUU ASIAKKAAN MÄÄRITTELEMÄN AJAN

ASIAKKAAN PSYKIATRIAN HOITOKONTAKTI SÄILYY KOKO TYÖHÖNVALMENNUKSEN AJAN

IPS hankkeen toteutus

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

- IPS työhönvalmennus toimii **Soitessa osana mielenterveys –ja päihdepalveluja, aikuispsykiatrian avohoidossa kuntoutuksen osana**. Asiakkaat ovat ohjautuneet palveluun pääosin psykiatrian avohoidosta kuntoutustyöryhmästä ja mielenterveyskuntoutujien sosiaalipalveluista.
- Kohderyhmänä Soiten hankkeessa kaikki mielenterveyden häiriöihin sairastuneet työkäiset.
- Työhönvalmennusta Soitessa on hankkeen aikana toteutettu tiiminvetäjän ja 1-3 työhönvalmentajan voimin.
- Hankkeen etenemisestä on tiedotettu henkilöstöä hankekirjeillä. IPS-tiimi on tiedottanut myös Instagramin välityksellä ajankohtaisista asioista.
- Hankkeen ajan kuukausittain on kokoontunut IPS-vertaisryhmä, joka on kaikille työhönvalmennuksessa oleville avoin.
- THL on suorittanut **laatuarvioinnin** kaikilla hyvinvointialueilla IPS-hankkeissa toiminnan kehittämiseksi. Arvioinnissa verrataan IPS-mallin toteutusta arviointihetkellä IPS-mallin kansainvälisiin laatukriteereihin.

IPS hankkeen toteutus

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

- **Soitessa laatuarviointi tehtiin 13-14.3.2024.**
Laatuarviointi sisälsi laajasti IPS-tiimin, psykiatrisen hoitotahon ja asiakkaiden haastatteluja, dokumenttien tarkastelua, työnantajatapaamisten arviointia, kokousten havainnointia ja tiloihin tutustumista. **Tutkimusten mukaan korkean laatuarvioinnin pistemäärän saaneet yksiköt tuottavat parempia työllistymistuloksia.**
- Laatuarvioinnin arviointiyksikkönä Soitessa oli mielenterveys- ja päihdepalveluiden kuntoutustyöryhmä. IPS palvelun arvioitiin olevan meillä **hyvällä tasolla ja saimme 108/125 pistettä.** Palvelun integroituminen osaksi aikuispsykiatrian avohoidon kuntoutusta on onnistunut hienosti! Laatuarviointeja jatketaan hankkeiden jälkeenkin IPS-toimintamallia toteuttavilla hyvinvointialueilla.

Asiakkaiden ajatuksia IPS palvelusta

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite
Hyvin voimme

”hyvin menee, kiva herätäkki aamulla aikasi kun pääsee töihin!” –mies 26v-

”Tukeva ja rohkaiseva kokemus, jota ilman en olisi lähtenyt työskentelyyn mukaan. Työskentely ymmärtäväistä. Silloin kuin itsellä ei ole uskoa, niin työhönvalmentaja uskoo ja luo uskoa itsenkin. Löytää itsestä toisen avulla uusia puolia.” – nainen 56v-

” IPS-työhönvalmennus on minulle ainut mahdollisuus saada apua työnhakuun. Olen työkyvyttömyyseläkkeellä ja esim. TE-keskus ei pystynyt minua auttamaan. Olen saanut IPS:n myötä uskoa, että voin saada vielä osa-aikatöitä, jota haen. Minulla on hyvä valmentaja, jolta olen saanut paljon tukea. En koe, että mikään muu palvelu olisi toiminut ja auttanut minua näin paljon. Asiat käydään huolella läpi ja tulee olo, että minusta välitetään, olen osa yhteiskuntaa ja minusta on vielä työhön.” - mies 49v.

Asiakkaiden ajatuksia IPS palvelusta

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite
Hyvin voimme

”Toipumisen edistyessä pääsin mukaan IPS-hankeeseen, jossa aloimme yhdessä työhönvalmentajan kanssa miettimään millaista työtä haluaisin tehdä. Toiveiden, tarpeiden, haasteiden ja vahvuuksien kartoittaminen auttoi jäsentelemään ajatuksia ja toivat selkeyttä minulle itsellenikin siitä, mitä minä haluan työelämältäni.” –nainen 47v

” Koen, että yksi tämän prosessin vahvuuksista on ollut se, että työllistymistäni tukeva taho on ollut saman organisaation alaisena kuin henkistä jaksamistani hoitava taho. Työnohjaajan ja hoitohenkilökunnan yhteistyö on ollut saumatonta ja tieto on kulkenut nopeasti ja vaivattomasti eri toimijoiden kesken. Tämä on sekä tehostanut IPS-hankkeen hyviä puolia, että myös helpottanut asioiden hoitamista asiakkaan näkökulmasta.” –nainen 47v

Psykiatrian työntekijöiden ajatuksia IPSistä

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite
Hyvin voimme

”IPS hyvä asia potilaalle, koska se antaa psyykkisesti sairastuneelle ihmiselle mahdollisuuden osallistua yhteiskuntaan, se voi vahvistaa toimijuuden kokemusta ja luoda toivoa, ja ennen kaikkea työllistymisen kautta kuntoutuja voi saada lisää taloudellista voimavaraa ja siten nostaa elämänsä laatua, joskus merkittävästi. Tästä olen nähnyt esimerkkejä kliinisessä työssäni.”

-lääkäri-

”IPS tukee asiakkaiden kuntoutusta ja parantaa asiakkaiden elämänlaatua merkittävästi kun he saavat sisältöä elämään.”

-hoitaja-

Psykiatrian työntekijöiden ajatuksia IPSistä

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite
Hyvin voimme

”IPS on ollut todella hyvä lisä kuntoutustyöryhmän asiakkaille jolla on haaveena päästä takaisin työelämään, työtoimintaan tai opiskelemaan mutta tarvitsevat tätä varten tukea, ohjausta sekä kannustusta. Nämä asiakkaat eivät saa tarvittavaa tukea tai ymmärrystä esimerkiksi työvoimatoimistosta, työstä jne. He tarvitsevat henkilön (työhönvalmentajan) joka ymmärtää asiakkaan haasteita/sairautta ja miten se vaikuttaa mm. opiskeluihin tai työelämään siirtymiseen ja siellä pärjäämiseen.”
-hoitaja-

”IPS on hyvä asia psykiatriselle kuntoutusorganisaatiolle ja koko psykiatrian erikoissairaanhoidolle, koska se luo uutta näköalaa kuntoutukseen, vahvistaa työntekijöissä toipumisorientaatiota ja luo toiveikkuutta, kun kuntoutujaa autetaan etsimään omille voimavaroille sopivaa työpaikkaa ja myös uudentyyppistä asemaa yhteiskunnassa; on uudentyyppistä ja eriytyisesti aktivoivaa kuntoutusta. IPSillä voidaan vähentää mielenterveyskuntoutujien stigmaa.”
-lääkäri-

Tuloksia

- Lähetteitä tullut yhteensä 118 asiakkaasta.
- Yhteistyösopimuksia solmittu 73 hankkeen aikana.
- Jonossa 28 asiakasta joulukuussa 2024.
- Avoimille työmarkkinoille työllistyneitä asiakkaita 25.
- Työsuhteita solmittu avoimille työmarkkinoille 33.
- Työllistymistä edeltäviin palveluihin ohjautuneita 24 (opiskelu, työharjoittelu, työkokeilu tmv).

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite

Tuloksia

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite

- **Työllistymisprosentti IPSissä Soiten alueella joulukuun alussa 34%.** Hankesuunnitelmassa tavoitteena työllistymisprosentti 20-30% palveluun osallistuneista.
- **Etenemisprosentti yhteensä 67%.**
- Haastetta asiakkaiden työllistämiseen tuonut työmarkkinoiden muutos, henkilöstön vaihtuvuus ja hyvinvointialueen yleinen tilanne.
- **Soitessa IPS työhönvalmennuksessa mukana olevien asiakkaiden psykiatrisen hoidon tarve on vähentynyt kahdella kolmesta IPS –asiakkaasta.**
- 1.1.2025 IPS-työhönvalmennusta toteutetaan hyvinvointialueen omana palveluna kahden työntekijän voimin integroituneena psykiatrian avohoitoon.

Minne sitten työllistytettiin..

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite
Hyvin voimme

Leipuri-kokki

Kahvilatyöntekijä

Varhaispostin
jakelija

Puhelinmyyjä

Asiakaspalvelija

Pizzaleipuri

Myymälytyöntekijä

Henkilökohtainen
avustaja

Kirpputori-
työntekijä

Painotalon
työntekijä

Kevytyrittäjä

Rakennussiivoja

IPS tiimi kiittää!

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite

Päivikki, Arttu, Heidi ja Jarmo

- <https://soite.fi/soite/tutkimus-ja-kehitystyö/kehittamis-ja-tutkimushankkeet/ips/>
- <https://thl.fi/aiheet/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/tyoelamaosallisuus/ips-tyohonvalmennus>
- <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/ips-sijoita-ja-valmenna-toimintamalli-keski-pohjanmaan-hyvinvointialueella-rrp-p3>
- <https://www.mielenterveystalo.fi/fi/mielenterveys-ja-toimintakyky/ips-tyohonvalmennus-auttaa-kuntoutujaa-tyollistymaan>

IPS sijoita ja valmenna! Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite

- Päivikki Puutio-Ojala
- puh. 040 6524639

- Arttu Sarja
- Puh: 040 8043 478

- sähköposti
- etunimi.sukunimi@soite.fi

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

soite

